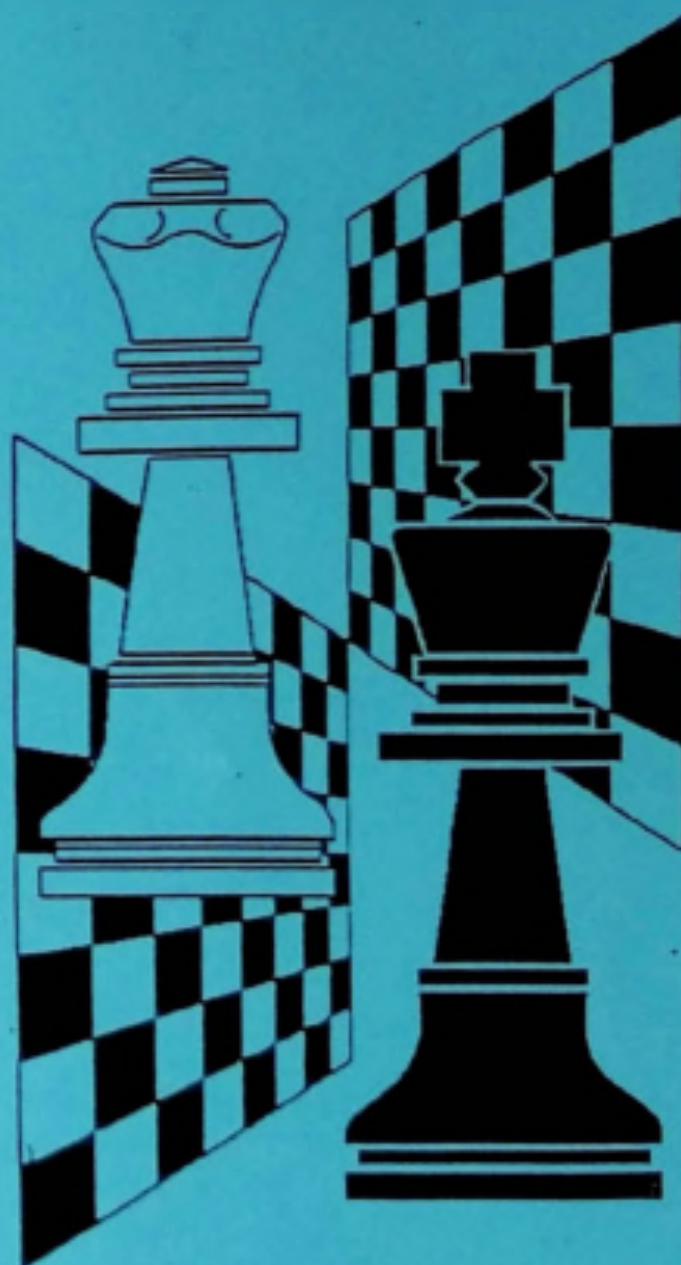


Clubblad

S t a u n t o n

c
h
a
a
k
g
e
z
e
l
s
c
h
a
p



15e jaargang nr. 6

JULI

1999

Inhoudsopgave.pagina.

Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	2
Van de Redactie/Bestuursmededelingen	3
Uit de schaakhistorie.	4
Eindstand interne competitie en nabeschouwing	5-7
Individuele prestaties eerste en tweede team.	7
De partij H.Bunt- T.D.van Scheltinga uit 1954	8-9
Competitie programma KNSB en NOSBO promotieklasse	9
NOSBO competitie.	10
Uit de wedstrijd SISSA 2 - Staunton 2.	10
Eindstanden KNSB en NOSBO competitie	11
Het eindspel K+T+pion versus K+T	12-13
Sociale hygiëne. Een mini proefexamen	14-15
Uit de schaakpers	16
Uit de interne competitie	17
Openingen; Siciliaans met 2. c3 en 3. c3.	18
Oplossingen opgaven	19
Marsopgaven	20

Bestuurssamenstelling.

Voorzitter	R.Jacobs	Mozartstraat 22	050-
Secretaris	J.Dijkstra	Leopoldlaan 13	5252079
Penningmeester	J.Schlunke, Skiramere 19, Harkstede.		5266377
giro 967038 t.n.v. penningmeester	Staunton		4042729
Int.comp.leider	Vacature		
Jeugdleader	Vacature		
Redacteur/mat.com.	P.R.Dijkhuis	West.Drift 68, Haren	5349355

Speellokaal. Speeltuingeb.Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16 5252628

Internet adres: http:\\ users.bart.nl \\~aque 2024 \ staunton.

Jaarcontributies: Senioren: f150. Studenten: f115. Aspirantleden f105. Jeugdleden f 80. Gastleden f90. Donateurs f 25.

Agenda.

juli-aug	Woensdagen, 's avonds schaken in "De Evenaar".
17-21 juli	Toernooi te Gent.
19-29 juli	Bondswedstrijden te Dieren
30 juli-8 aug	Lost Boys toernooi te Antwerpen.
30 augustus	Eerste ronde interne competitie.
31 augustus	Bestuursvergadering
13 september	Clubblad verschijnt.
15 september	NOSBO jaarvergadering
18 september	Staunton - Amersfoort 2.
27 september	Jaarvergadering

Er doen meerdere leden mee aan het toernooi te Gent. Het wordt gehouden tijdens de feestweek. Overtuig het thuisfront ervan dat een paar dagen eruit goed voor U is en zijn rente opbrengt! Inlichtingen bij Piet Mulder en Joop Hummel. De redacteur is van plan de slotronden bij te wonen om de successen te registreren en in kaart te brengen voor het clubblad.

Personalia:

Nieuw lid: T.Rellum, van Royenlaan 38B, 9731 ER tel: 5268611
 Verhuisd. E.van Pelt, Waalstraat 109, 7523 RC, Enschede.
 tel: 06-22791305
 Bedankt: B.Donders. (wordt donateur)

Van de Redactie.

In de laatste ronde wist ook het tweede team zich te vrijwaren van degradatie. Spasski's hadden al verloren, zoals later bleek en ook Springend Paard verloor kansloos. Met een 4-4 tegen SISSA 2 werd het seizoen besloten en alle plussen en minnen bij elkaar genomen mogen we niet mopperen en volgend jaar kan en moet het beter. Die hoogste NOSBO klasse stelt ten slotte niet zo erg veel meer voor. Clubkampioen werd wederom overtuigend Menno van Steenis. 40 jaar geleden presteerde hij dat voor de eerste keer en dit zijn is 8-ste titel waarmee hij het record van Henk Bunt evenaarde. Na vluggeren met Henk Seijen werd hij ook winnaar van de Albers-schaal.

Na het beëindigen van de competitie is er altijd weinig aanbod en daarom maar wat extra aandacht voor onze historie want op dat terrein zijn en blijven we in Stad en Ommelanden onbedreigd koploper.

In dit nummer ook een mini-examen sociale hygiëne. Het volgen van deze cursus werd verplicht gesteld om onze zelfstandigheid met betrekking tot de drankvoorziening te continueren. Alidstone Henries en Uw redacteur zijn nu bevoegd beheerder op de clubavonden. Daarmee waren 12 avonden gemoeid maar amusant en gezellig was het wel.

Het volgende nummer verschijnt maandag 13 september, 14 dagen voor de jaarvergadering. Copie inleveren uiterlijk op de tweede clubavond van het seizoen, 6 september, maar graag een week eerder.

Van het bestuur.

Tot zijn spijt deelt het bestuur mee dat afgezien wordt van het gambiet-toernooi zoals dat 12 keer heeft plaatsgevonden. Zonder sponsor moet er te veel geld van de club bij in aanvulling tot de opbrengst uit de Grote-Club-Actie. Daarbij kwam dat er niemand beschikbaar was om als motor van een organisatie team te fungeren. Ook speelt mee dat het aantal deelnemers de laatste jaren afnam. In plaats daarvan wordt op zaterdag 2 oktober een rapid toernooi georganiseerd van 10 uur tot 18 uur. We gaan uit van 2 of 3 Zwitserse groepen en 6 ronden van 30 min. p.p.p.p. Inleggeld f 10. Ingedeeld wordt op basis van rating. Met 40 - 60 deelnemers zal het prijzenfonds f 1000 - f 1200 bedragen. Afhankelijk van de belangstelling zal nog een speciale jeugdgroep worden overwogen. Meer informatie in het volgende nummer bij de agenda van de ALV.

Jeugd. Erwin van Pelt zal het volgend seizoen niet meer beschikbaar zijn om zich met de jeugd bezig te houden. De jeugdtraining gaat waarschijnlijk weer naar de maandagavond. Meer hierover in het volgende nummer bij de agenda voor de jaarvergadering.

Kantinedienst. 30/8, D.Hummel. 6/9, Van Heuvelen, 13/9, Van Steenis, 20/9 Ebels.

Opstelling eerste team.

Het onderstaande team treedt op 18 september aan tegen Amersfoort 2. Van Steenis, J.Hummel, Scheffer, Ebels, van Pelt, Seijen, Damen en Dijkhuis. Scheffer en Damen zullen niet alle wedstrijden meespelen. Mulder en Henries staan als eersten genomineerd als reserve, in principe voor maximaal 3x, dit conform de invalregels van de NOSBO. Dijkhuis valt af indien zich een nieuw lid aanmeldt met een rating hoger dan 1840.

| Het bestuur wenst iedereen een prettige zomervakantie en hoopt U op 30 augustus terug te zien bij de eerste interne comp. ronde.

Uit de schaakhistorie.

Groninger studenten in de ban van de successen van Morphy.

Vanaf 1851 was de Duitser Anderssen de officieuze wereldkampioen omdat hij zijn opponenten o.a. Staunton via matches had verslagen. Dat match-toernooi werd gehouden in Londen ter gelegenheid van de eerste wereldtentoonstelling en Anderssen speelde er ook zijn onsterfelijke partij tegen Kieseritzky. In 1858 kwam de Amerikaan Morphy naar Europa en zette iedereen, inclusief Anderssen, van het bord en hij deed dat bovendien op een buitengewoon indrukwekkende wijze. Twee jaar nadat hij naar Europa kwam, zag en overwon, keerde hij terug naar Amerika en hield het schaken voor gezien.

Zoiets spreekt natuurlijk enorm aan maar het schaakspel werd toen slechts door weinigen beoefend al blijft het merkwaardig dat er in Leeuwarden vanaf 1847 een schaakclub was en dat Staunton pas in 1871 werd opgericht. De aansprekende successen van Morphy gingen echter niet onopgemerkt voorbij aan de studenten, zo'n 250 in getal en bijna allen verenigd in Vindicat. De almanak van 1860 meldt de oprichting van de schaakclub Morphyne met J.Baart de la Faille als eerste president en twee jaar later was dat S.M.S.de Ranitz. Merkwaardig genoeg komt daar in 1861 de schaakclub Philidor bij met W.J.Quintus als praeses (je komt in die almanakken de "halve stad" tegen, met vrij veel "Helpman"). In 1864 komt daar nog "De Schaak-Club" bij met een directie bestaande uit vier personen maar in 1867 zijn ze alle drie als subvereniging van Vindicat verdwenen althans ze worden niet meer in de almanak vermeld. Erg serieus zal het allemaal niet zijn geweest maar dat er een "Morphy-effect" is geweest is onmiskenbaar. "De Schaakclub" bleef in sluimerende toestand bestaan want wanneer in 1876 de provinciale bond wordt opgericht, wordt melding gemaakt van deze club. In 1883 gaan ze verder onder het motto Ludendo Studemus. Zij claimen dan ook -dat deed ik althans 40-45 jaar geleden- dat zij de oudste club van Groningen zijn. Die provinciale bond werd overigens opgericht door ex-studenten uit die jaren '60, zoals Ds. Uden Masman, Ds. de Raedt Offerhaus en Dr.(in de Vroedkunde) Haakma Tresling zodat er mischien toch sprake is van een doorwerking van dat Morphy-effect.

Geen vreemdelingen hier!

(redacteur)

We zijn eraan gewend dat de deelnemerslijst van het Nederlands kampioenschap namen bevat als Sokolov en Nicolic. Het is niet iets van vandaag of gisteren want reeds in 1880 deed de Engelsman Bird mee aan het Nederlands kampioenschap dat hij ook won want kwalitatief stelde het schaken in ons land weinig voor. Van der Linde uit Winschoten was toen de meest vooraanstaande club in deze regionen en Benima, één van hun leden, slaagde er in hem remise af te dwingen. Een clubgenoot was over dat meedoen van Bird slecht te spreken en verwoordde zijn kritiek in de Kalender van "Het Noordelijk Schaakbond"als volgt.

De H.H. mededingers in den schaakwedstrijd, uitgaande van den Nederlandschen Schaakbond, zijn zoo dwaas geweest een vreemdeling te laten meedingen. Ondergeteekende zou hierin niet bewilligd hebben, juist omdat hij er niet anders in zien kan dan eene groote dwaasheid, die het geheele denkbeeld, om eens in het jaar een nationalen wedstrijd te houden een slag in het aangezicht geeft.

Dr. T.Haakma Tresling.

EINDSTAND Interne Competitie STAUNTON 1998/99 (38 speelavonden)

Rang	Naam	Saldo	#	%10	+	=	-	Bonus	T
1	Steenis van	203	30	63	19	7	4	13	1
2	Seyen	167	28	61	15	5	8	11	1
3	Ebels	164	25	60	15	4	6	3	1
4	Hummel J	160	28	50	16	3	9	4	1
5	Kruisinga	159	26	54	13	6	7	9	2
6	Damen	154	13	77	10	1	2	9	3
7	Dijkhuis	150	24	54	11	7	6	6	2
8	Pelt van	143	22	59	10	5	7	9	1
9	Luhrman	133	21	43	8	6	7	8	3
10	Mulder	133	28	43	12	4	12	5	1
11	Bloem	131	27	44	10	5	12	12	3
12	Dijkstra	129	24	29	9	5	10	9	3
13	Zwerver	128	12	33	6	3	3	4	
14	Pel	128	20	65	8	5	7	4	1
15	Zeevaarder	127	17	29	8	2	7	6	2
16	Wessels	125	11	36	3	6	2		
17	Henries	124	6	50	4	0	2	10	2
18	Davids	124	17	41	7	3	7	7	2
19	Hummel D	124	19	42	9	1	9	5	2
20	Vos	123	21	24	9	3	9	2	
21	Mooij	122	9	22	4	2	3	9	3
22	Lode	120	27	15	11	2	14	5	3
23	Nerbonne	119	7	29	4	2	1		
24	Koole	117	7	43	3	2	2	6	2
25	Hooijveld	117	12	8	5	1	6	9	4
26	Hovius	116	19	32	8	2	9	1	
27	Kruize	114	10	0	5	1	4		
28	Donders	114	13	15	4	2	7	13	3
29	Serier	113	4	0	3	0	1	1	
30	Jacobs	113	18	11	5	4	9	11	4
31	Vogelsang	112	8	13	4	1	3		
32	Raspe	109	16	19	6	1	9	5	4
33	Khomskii	101	9	0	3	1	5		
34	Schlunke	100	19	11	5	2	12	9	4
35	Offers	98	19	21	5	2	12	7	4
36	Rietveld	98	27	4	8	2	17	7	4
37	Pastor	93	5	0	1	0	4		
38	Noordveld	90	6	0	1	0	5		
39	Heuvelen van	64	23	4	4	0	19	1	

Aantal partijen

%10 Maat voor tegenstand (percentage top-10 tegenstanders uit eindrangschikking)

+ - = Aantal winstpartijen (+5), remises (+1), verliespartijen (-3)

Af Aantal afgebroken partijen (+1 als voorlopige score)

← Code afgebroken partij (en)

Bonus Bonuspunten: vrije ronde = 2, extern op MA = 1, bardienst = 2, Albersschaal op MA =
 (X = 4 bij spelen finale, X = 3 halve finale, X = 2 kwart finale, X = 1 rest)

T Team

Interne Competitie 98/99

Het zit er op. Van enige spanning omtrent het clubkampioenschap was al lang geen sprake meer, daarvoor was de overmacht van Menno van Steenis te groot. Om zilver en brons is tot op het laatst gestreden. Henk Seyen trok aan het langste eind en Theo Ebels moest met een derde plaats genoegen nemen. Op de laatste avond moest hij een afgebroken partij tegen Leo Damen een eindspel met K+T tegen K+D na zo'n 80 zetten gewonnen geven. De tweede plek werd hiemee verspeeld. Zo terugkijkend op het afgelopen speeljaar en de eindstand (opgenomen zijn alle spelers die minimaal 4 keer hebben gespeeld) vielen me een paar zaken op ...

Hoge klassering spelers team 3

Opvallend goed werd er gespeeld door spelers uit het derde team, maar liefst 4 spelers wisten zich bij de eerste 12 in de eindrangschikking te spelen. Het meest in het oog springt de verrichting van Leo Damen, die menig 1e team speler versloeg. Bovendien heeft hij van alle spelers het zwaarste programma afgewerkt (zie kolom %-10) en is met drie keer vaker zwart dan wit geëindigd! Verder revancheerde Hans Lührman zich voor de (voor hem ietwat) matige resultaten in de externe, door keurig een tiende plaats voor zich op te eisen.

Tegenvallende opkomst en resultaten spelers tweede team

Vergeleken met de opkomst van spelers van de overige teams viel me die van het tweede team wat tegen. Let wel, dit is geen kritiek; ik ken de oorzaken niet. Ook de klasseringen van team-2 spelers viel tegen (natuurlijk hangt dit samen met de matige opkomst, ons systeem belooft immers aanwezigheid). Alléén Bram Kruisinga streed (óók dit jaar weer) met de hem kenmerkende onorthodoxe speelstijl mee om de topposities. En zeker vermeldenswaard is verder zijn score tegen de clubkampioen, tweemaal winst! Poppe Dijkhuis bleef lang bovenin hangen maar moest uiteindelijk zijn topklassering prijsgeven.

In het oog springende personen

Naast de spelers die zich een toppositie hebben verworven vielen nog een aantal spelers op, om uiteenlopende redene. Wessels heeft het hoogste remisepercentage, zelfs meer remises dan niet-remises. Laat hier echter geen misverstand over bestaan; *pensionering maakt het schaakleven niet saai, maar taai*. De heer Rietveld was lange tijd de meest trouwe bezoeker van onze maandagavonden, maar werd op de valreep gepasseerd. Piet Mulder zakte ver terug maar wist zich dankzij een eindsprint toch weer in de top10 te spelen. Verder valt op dat een hoge Albersschaal klassering zeer lucratief is. Het cumulatieve karakter van de puntentoekenning hierbij jaagt die spelers naar hoge posities op de ranglijst.

De clubkampioen 1998/99

Wat moet je daar nog van zeggen? Met ongekend machtsvertoon is Menno van Steenis de sterkste van het afgelopen seizoen. Hijzelf zal dit wel weer relativeren met

zijn kenmerkende bescheidenheid maar daarvoor is eigenlijk geen paats. Met meer dan 36 punten voorsprong en een score van boven de 200 bleef hij de concurrentie ruim de baas. Ook in de Albersschaal bleek Menno de sterkste of moet ik zeggen "de koelste". In de halve finale tegen Herman Bloem en ook in de (over twee avonden verspreide, dus vermoeiende) finale tegen Henk Seyen wist hij in de verlenging bij de tweede serie vluggertjes de winst te grijpen.

En gevoel voor drama bleek hem op de laatste avond ook niet vreemd! Wat gebeurde? De laatste zet die Menno van Steenis dit seizoen uitvoerde was een prachtig stikmat waarmee hij Jan Wiggerman, helemaal uit Utrecht gekomen om de laatste avond mee te maken, een bewonderende kreet liet slaken. De apotheose van een prachtig seizoen.

En toch wat kanttekeningen

Ondanks een mooi schaakseizoen voor velen zijn er toch ook wat zorgwekkende ontwikkelingen te bespeuren. Het aantal leden daalt en ook de opkomst van de spelers uit de lagere regionen neemt sterk af. Hierdoor treffen de spelers (op alle posities in de ranglijst) vaak tegenstanders twee of soms zelfs drie keer in één seizoen. De randvoorwaarden voor de paring op een avond kunnen lang niet altijd worden vervuld. Het bestuur kijkt uit naar alternatieven. Een mogelijkheid is om de interne competitie in te korten tot bijvoorbeeld 25 speelavonden, en voor de laatste periode van het seizoen naar andere competitievormen te zoeken (Eventueel samen met en andere vereniging?). Suggesties zijn van harte welkom.

Rest mij een ieder een goede vakantie toe te wensen en uit te nodigen voor de eerste speelavond (tevens eerste speelronde van de interne competitie) op maandag 30 augustus 1999.

Herman Bloem, 29 juni 1999

Individuele resultaten eerste team.

	Sneek		Philidor 2		Lasker		Unitas 3			pt. %	
	Haren	Schaakw.	Euwe	Amersfoort	Gron 4						
Van Steenis	1	0	0	0	1	1	1	0	½	4½	50
J.Hummel	½	1	1	0	0	½	½	1	0	4½	50
Scheffer	0	1	1	1	0	0	½	0	1	4½	50
Ebels	0	1	0	1	0	0	½	1	1	4½	50
Van Pelt	½	1	0	0	1	1	0	1	½	5	55
Mulder	0	1	0	0	1	0	½	1	½	4	44
Pel	½	1	½	0	½	1	0	1	½	5	55
Seijen	0	0	1	0	-	0	1	0	0	2	25
Dijkhuis	½										

Staunton 2. Individuele prestaties van de vaste kern.

Zeevaarder	6 uit 8	Dijkhuis	3½ uit 9
Henries	5 uit 9	Davids	3 uit 8
D.Hummel	4½ uit 9	Kruisinga	3 uit 9
Koole	3½ uit 7		

Uit Staunton's historie.

Henk Bunt, 50 jaar geleden winnaar van de eerste wisselprijs voor het clubkampioenschap, in 1926 beschikbaar gesteld door Ds.Okken.

Wit: H.Bunt. Zwart: T.D.van Scheltinga. G.S.C toernooi 1954. Het G.S.C. toernooi was de voorloper van het toernooi dat nu eveneens aan het eind van het jaar wordt gehouden. Van Scheltinga behoorde tot de vijf sterkste spelers van ons land (Euwe en Donner waren de beste) en met een recht toe-recht aan overwinning op zo'n corifée uit het Westen -tegenwoordig Randstad genoemd-kon je voor de dag komen.

Bunt heeft het ijzeren schaakspel nu 50 jaar in zijn bezit en wanneer de huidige wisselprijs een definitieve bestemming heeft gevonden zal deze wisselprijs een tweede leven gaan leiden als de Okken-Bunt wisselprijs voor het clubkampioenschap. Bunt was tot nu toe recordhouder clubkampioen met acht titels, een record dat hij nu moet delen met Menno van Steenis.

Onderstaande partij werd in de schaakrubriek van Scheffer in het N v/h N gepubliceerd met korte analyses want de tijd ontbrak om er diepgaand op in te gaan. Bij geen enkele zet zwart plaatste Scheffer een vraagteken en dat is natuurlijk wat vreemd. Van Steenis en ik hebben er nog eens een aantal uren aan besteed maar moeilijk was het wel en we sluiten niet uit dat we bepaalde mogelijkheden hebben gemist. Het zou interessant zijn om onze analyses te toetsen met een sterk computerprogramma. (redacteur)

1. e4,c5; 2. Pf3,d6; 3. d4,cxd4; 4. Pxd4,Pf6; 5. Pc3,a6; 6. f4, Pc6; 7. Le2,Db6; 8. Pb3,e6; 9. Lf3,Le7; 10. De2,0-0; 11. Le3,Dc7; 12. 0-0. Via de Najdorf variant is het een Scheveninger geworden. Scheffer stelt dat wit een extra tempo heeft maar dat is enigszins aanvechtbaar want door de manoeuvre Dd8-b6-c7 is het witte paard van d4 naar b3 verdreven, waar het verder van de koningsvleugel verwijderd is. Laten we het op een half tempo houden. (P.R.D.). Van Steenis stelt dat de laatste zet van wit niet nauwkeurig is; na direct 12. Df2 ziet b5 er zeer onaantrekkelijk uit vanwege 13. e5. Bovendien houdt wit ook de mogelijkheid 0-0-0 open, gevolgd door g4 etc. 12..b5; 13. Df2. Hier kwam ook 13. e5 in aanmerking. 13..Lb7; 14. a3,Tc8? Het lijkt vreemd maar deze normale siciliane zet is op zijn minst een belangrijk tempoverlies. Zwart komt niet meer tot tegenspel. De toren staat op c8 niet beter dan op a8. Direct 14..b4 ziet er beter uit. 15. Dg3. Nu de witte dame in drie zetten van d1 naar g3 is gegaan zou je kunnen stellen dat er geen sprake meer is van tempoverlies. Dat is echter in deze stelling niet aan de orde. "Optisch" ziet de zwarte stelling er gezond uit maar de schijn bedriegt. Overigens zijn er legio voorbeelden van Scheveninger/Paulsen-achtige opstellingen waarin zwart onder de voet wordt gelopen, vaak door een kwaliteitsoffer op f5 of f6. Bekende voorbeelden zijn Tal-Najdorf, Olympiade 1960, Tal-Olaffson, Bled 1961 en ook nog Reinderman-van Wely in het kort geleden gehouden kampioenschap van Nederland. En ook in deze voorbeelden is het achteraf moeilijk vast te stellen waar zwart de beslissende fout heeft gemaakt. 15..b4; 16. axb4,Pxb4; 17. Tf2,d5; 18. e5,Pe4. Beter waarschijnlijk 18..Pd7. Wit speelt dan 19. Ld4, dreigend f5 en f6, maar na 19..Pc6; 20. Pe2,Pxd4 kan zwart tegenspel ontwikkelen op de diagonaal g1-a7. Op de koningsvleugel komt wit in ieder geval dan niet snel verder. 19. Lxe4,dxe4; 20. f5,Kh8. Diagram 1. Alle commentatoren zijn het erover eens dat hiermee de kritieke stelling is ontstaan. Scheffer stelt dat 20..exf5 fout is vanwege 21. Lh6,g6; 22. Lxf8 maar daarmee slaat hij de plank behoorlijk mis, want zwart heeft dan met twee lopers en een gedekte vrijpion meer dan voldoende compensatie voor de kwaliteit. Zeer sterk is dan echter 21. Pd4!,g6; 22. Pxf5,f6; 23. Pxe7,Dxe7; 24. exf6,Txf6;

25. Lg5 en wint. Ook 20..f6 verliest na 21. Lh6,Ld8; 22. Pc5! 21. Dg4?. Direct 21. f6,gxf6 is niet beter. Na 22. Ta5, (22. Lf4?,f5) Pc6; 23. Tc5,Lxc5; 24. Pxc5,Dxe5; 25. Pxb7,Dxg3 moet zwart zich kunnen handhaven. Na de tekstzet kan zwart eveneens overeind blijven door 21..Pd5; 22. Pxd5,exd5! 23. f6,gxf6; 24. exf6,Tg8; 25. Dh5 (25. Dh3,Ld6; 26. Tf5,Dd7) Ld6; 26. Pd4,Tg6. De beste zet vanuit het diagram 1 lijkt 21. Pd4!, de zet die het meest voor de hand ligt omdat dan het enige passieve stuk naar de koningsvleugel wordt gedirigeerd. Het ondersteunt trouwens ook de opmerking aan het begin gemaakt dat de manoeuvre Dd8-b6-c7 niet zonder meer tempoverlies is. Op 21..Lc5 volgt Pce2 en de aanval gaat verder. 21.. exf5; 22. Dxf5,f6; 23. e6, De5; 24. Dh3!,f5; 25. Ta5! Het ingrijpen van deze toren via een ongebruikelijke route is beslissend. En, eerlijk is eerlijk, dat is dank zij dat paard dat nog steeds op b3 staat. 25..Dxe6; 26. Pd4. Eindelijk komt dit paard naar het strijdtoneel maar het gaat daar nu wel een hoofdrol spelen. 26..Dg6; 27. Taxf5,Txf5; 28. Pxf5,Lf8; 29. Ph4!. Diagram 2. Zwart staat verloren, op 29..Dd6 volgt 30. Pxe4, op 29...Dh5 volgt 30. Dxc8 en op 29..De8; 30. Txf8+, gevolgd door 31. Pg6+. 29..Dc6; 30. Pg6+,Kg8. Op 30..Dxg6 beslist Dxc8 gevolgd door 32. Txf8. 31. Txf8+,Txf8 32. Pe7+ 1-0.

Diagram 1 na 20..Kg8-h8.

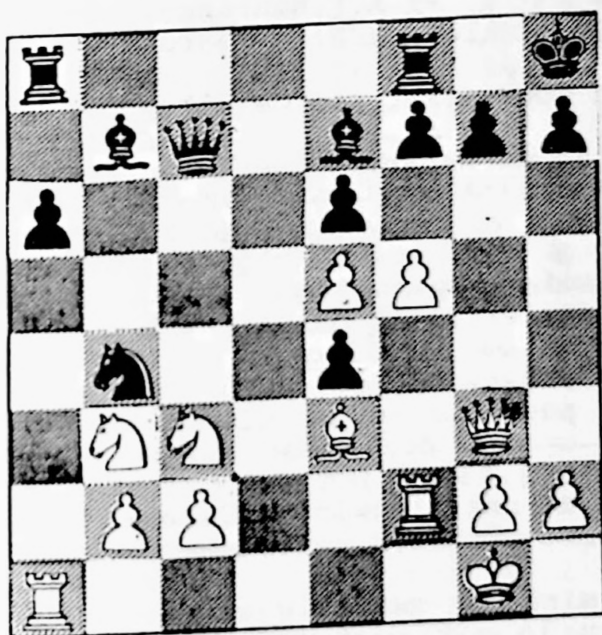
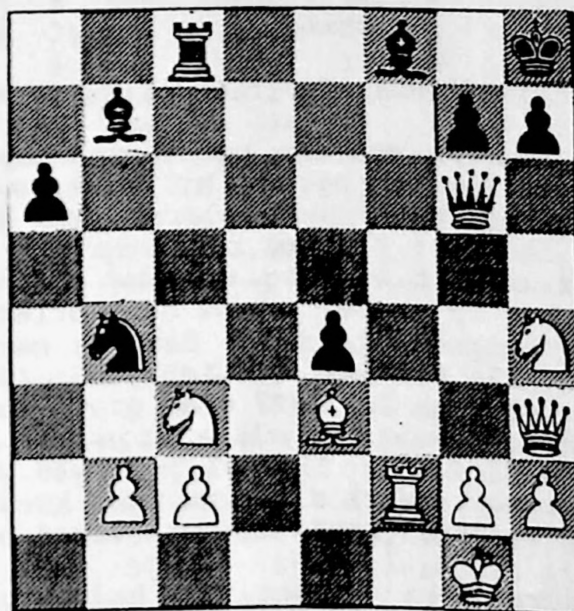


Diagram 2 na 29. Pf5-h4.



KNSB competitie.

De speeldata voor het komende seizoen zijn als volgt:

18 sept.	Staunton-Amersfoort 2	5 feb.	Staunton-Groningen 5
9 okt.	Haren-Staunton	26 feb.	Staunton-Lasker
13 nov.	Staunton-Groningen 3	25 mrt.	SISSA-Staunton
11 dec.	Philidor 2-Staunton	15 apr.	Staunton-Unitas 2
		13 mei.	Sneek-Staunton

De speeldata voor het seizoen 2000-2001 zijn ook reeds bekend. We zijn optimistisch genoeg om deze reeds te vermelden. Het wijkt wat af van het gangbare patroon, b.v. met een wedstrijd op 6 januari. 30/9, 28/10, 18/11, 9/12, 6/1, 3/2, 17/3, 7/4, 12/5.

NOSBO competitie. De speeldata in de promotieklasse zijn:

8 okt.	Haren 2-Staunton 2	17 jan.	SISSA 2-Staunton 2
25 okt.	Staunton 2-Het Kasteel	18 feb.	v.d.Linde-Staunton 2
16 nov.	Lewenborg 2-Staunton 2	13 mrt.	Staunton 2-Unitas 4
6 dec.	Staunton 2-Roden	14 apr.	Assen-Staunton 2
		8 mei.	Staunton 2-Groningen 6

NOSBO competitie.Staunton stelt zich door een 4-4 tegen SISSA 2 in veiligheid.

Het was me het avondje Walrus wel weer. Het begon met wanprestaties van de AOW-ers Poppe Dijkhuis en Henk Davids. En ook nu werden ze weer vergezeld door onze interne gigant Bram Kruisinga. $9\frac{1}{2}$ uit 26 was het schamele resultaat van dit trio over het seizoen. SISSA 2 had Fischer klokken en daaraan hebben we te danken dat Alidstone Henrië in dubieuze positie niet de tijd overschreed en in de tijdnoodhektiek een punt kon noteren. Leo Damen scoorde een normaal winstpunt en omdat Dick Hummel en Bauke Koole voor een $1\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ voorsprong hadden gezorgd bereikten we de tijdcontrole met een gelijke stand maar of Michiel Zeevaarder de vesting van T+L tegen D zou houden was de vraag. Doordat hij 17 (!) zetten theorie had gespeeld, inclusief een dameoffer had hij enige tijdvoorsprong en beseftte dat zoiets in het uitvluggersysteem essentieel is. Zijn tegenstander kon de weg naar de winst niet vinden en berustte in remise. De lezer wordt in de gelegenheid gesteld zich er mee bezig te houden. De individuele uitslagen.

Kamphuis	-	P.R.Dijkhuis	1-0	Blaauw	-	B.Koole	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Gatty	-	L.Damen	0-1	Terwisscha	-	H.Davids	1-0
Lode	-	B.Kruisinga	0-1	Pauw	-	A.F.Henrië	0-1
De Wit	-	D.Hummel	1-0	Te Gussinklo	-	M.R.Zeevaarder	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

Michiel Zeevaarder-Taco te Gussenklo. Commentaar van de witspeler.

De opening was een tweepaardenspel in de nahand en wel de klasieke variant met 4. Pg5, die je natuurlijk niet moet spelen als één van onze jeugdspelers. (zie het vorige clubblad). Na 5..Pa5; 6. Lb5+, c6; 7. dxc6, bxc6; speelde ik 8. Df3, de Bogoljubow variant en het vervolg was een correspondentiepartij waarin ik met succes op de 14e zet de dame offerde. Later bleek dat al eens eerder gespeeld te zijn. Daarmee bereikten we stelling 1. Er volgde 17..Kf7; 18. Lc3. (18..Le5?, Tb5; 19.d4?, Txe5; 20.dxe5, Dd4) 18..La6; 19. d3, Tb5; 20. Pd2? Geen grote fout, pas drie zetten uit de theorie maar waarschijnlijk zijn 20. Pa3 of 20. Kd2 beter. Niet goed is 20.Ld2, Te5; 21.0-0?, Txe4) 20..Tc5; 21. Pc4? Dit is een echte fout want zwart slaat nu twee keer op c4 met pionwinst. Daarom beter 21. Lxa5, Dxa5; 22. c4. Vanaf nu moet wit voor remise vechten.

Diagram 2 na 43..Kg4. Wit had nog 13 minuten, zwart 10 minuten. Zwart zag geen winstplan. Als dat er in zit moet het van g6-g5 komen. De zwarte koning mag natuurlijk niet op h3 komen. Voor diegene die een sluitende winst aantoon voor zwart stel ik een Mars beschikbaar.

Diagram 1. Na 17. Le4.

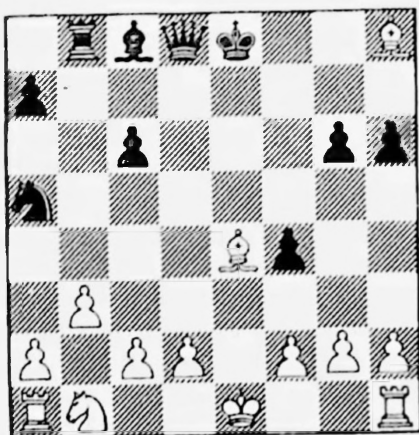
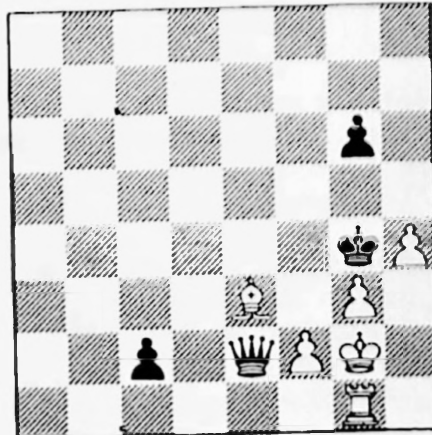


Diagram 2. Na 43..Kg4.



Eindstanden KNSB en NOSBO competitie.

De NOSBO mededelingen vermelden ook ratings en TPR.

	KNSB 3e kl.A.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	mp.	bp.
1	Max Euwe P	X	5½	4	6½	5	5	4	7	7	7	16	51
2	Philidor 2	2½	X	4	4½	4	4½	6	5½	5½	7	14	43½
3	Lasker	4	4	X	5	4½	3	4½	4½	4	4½	13	38
4	Amersfoort	1½	3½	3	X	5½	5½	4	6	5½	5½	11	40
5	Haren	3	4	3½	2½	X	4	5½	5	5½	5½	10	38½
6	Groningen 4	3	3½	5	2½	4	X	4	3	4½	5	8	34½
7	Staunton	4	2	3½	4	2½	4	X	5	6	3½	7	34½
8	Unitas 3	1	2½	3½	2	3	5	3	X	6	4	5	30
9	Sneek D	1	2½	4	2½	2½	3½	2	2	X	5½	3	25½
10	Schaakwoude D	1	1	3½	2½	2½	3	4½	4	2½	X	3	24½

	prom. klasse	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	mp.	bp.
1	Groningen 5 P	X	7	3½	2½	4½	4½	4½	4½	5	6½	14	42½
2	v.d.Linde	1	X	4	6	5½	5	4½	5	4	5½	14	40½
3	Assen	4½	4	X	2½	3½	3½	4½	4½	4½	6	13	38½
4	Roden	5½	2	5½	X	4	4	5½	3½	6	3	10	39
5	Unitas 4	3½	2½	4½	4	X	1½	4½	3½	4½	6	9	34½
6	SISSA 2	3½	3	3½	4	6½	X	3½	4	4½	6½	8	39
7	Lewenborg 2	3½	3½	3½	2½	3½	3½	X	5	4½	5½	8	36
8	Staunton 2	3½	3	3½	4½	4½	4	3	X	4	3½	6	33½
9	Spasski's D	3	3	4	3½	3½	3½	3½	4	X	4½	4	31½
10	HSP D	1½	2½	2	5	2	1½	2½	4½	3½	X	4	25

	klasse 2B	1	2	3	4	5	6	7	8	mp.	bp.
1	Groningen 7 P	X	5	4½	3½	5	4	6½	7	11	35½
2	Staunton 3	3	X	3½	7	6½	5½	6	8	10	39½
3	Grijpskerk	3½	4½	X	3	5½	5	4½	5½	10	31½
4	Leek	4½	1	5	X	3½	5	6½	4½	10	30
5	Ypey-Expert 2	3	1½	2½	4½	X	4	7½	7	7	30
6	Haren 4	4	2½	3	3	4	X	5½	6	6	28
7	Roden 3	1½	2	3½	1½	½	2½	X	4½	2	16
8	Leek 2 D	1	0	2½	3½	1	2	3½	X	0	13½

	Klasse 3B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	mp.	bp.
1	Lewenborg 3	4	3½	2½	4½	4	3½	5	Deze vreemde tabel is o- vergenomen uit de NOSBO mededelingen. Het betreft kennelijk een voortschrij- dingstabel per ronde.				12	27
2	Groningen 8	5	3½	3½	4	3½	2½	2		10	24			
3	Assen 6	3½	1½	3½	1½	3½	3½	3½		10	20½			
4	Eelde /P	5½	4½	2	2	3	6	4		9	27			
5	DSC 2	2	2	4	5½	3	3½	4		9	24			
6	Staunton 4	2	4	4	3½	2½	2½	4		8	22½			
7	Oostermoer 2	½	4	4	2½	2½	4½	4		8	22			
8	Bedum 3	4	2½	2½	1½	4½	4	2		6	21			
9	HSP 2	4	2½	3	4½	2	2½	2		5	20½			
10	W.v.Brussel	2½	5	2	½	4	0	1		4	15			
11	Groningen 9	1	1	3	4	1½	1½	2½		3	14½			

Elementaire toreneindspelen. K+T+pi tegen K+T.

Deze eindspelen komen vaak voor en iedere wedstrijdschaker behoort enkele stellingsbeelden te kennen. Eerst stelling 1, die eenvoudig remise is te houden en die al door Philidor is geanalyseerd. Zwart houdt remise door zijn toren van a6 naar b6 te spelen tot wit e5-e6 speelt. Dan moet de toren vanaf de eerste rij schaak geven. Wit kan wel op torenruil gaan spelen, maar daarna is zwart aan zet en kan dan de oppositie nemen. 1..Ta6; 2. e5,Tb6; 3. Ta7,Tc6; 4. e6,Tc1; 5. Ta5, Tf1†; 6. Ke5,Tel†; 7. Kd6, Td1†; 8. Td5,Txd5; 9. Kxd5 Ke7! 10. Ke5, Ke8! met remise. Dus wel doorspelen met de pluspion want oppositie blijft een moeilijke zaak met de vlag op vallen.

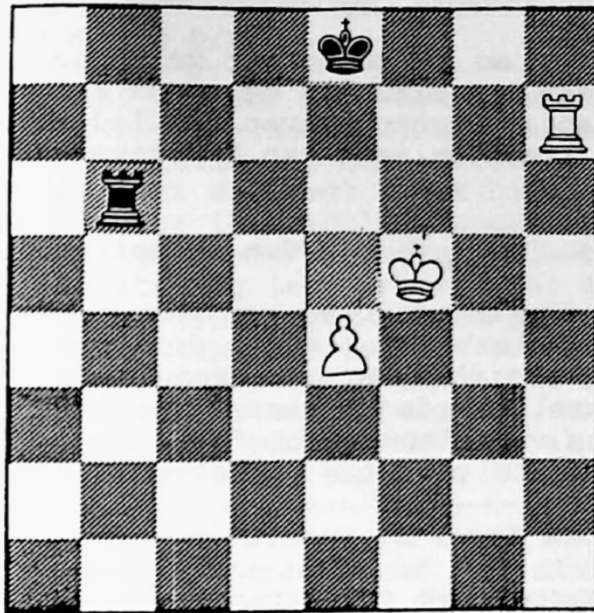
Een andere stelling, eveneens reeds door Philidor behandeld, is die waarbij de zwarte toren op de achtste rij moet blijven om mat te voorkomen. Deze stelling 2 is eenvoudig gewonnen voor wit via 1. Tg7†,Kf8; 2. Th7,Kg8; 3. f7†,Kf8; 4. Th8†. Verplaatsen we echter alle stukken een lijn naar rechts dan is het niet meer gewonnen. 1. Th7†,Kg8; 2. Tg7†,Kh8 en wit komt niet verder.

Hoe dichter de pion aan de rand staat, des te groter de remisemarge. Stelling 3 geeft een aardig voorbeeld met een randpion. Wit aan zet wint eenvoudig met 1. Kd7,Kb5; 2. Kc7 en Kb7. Zwart aan zet houdt remise als hij het steeds goed doet. 1..Kc5! (1..Kb5?; 2. Kd6,Kb6; 3. Tb1†,Ka6; -3..Ka7;4.Kc7!- 4. Kc7,Txa7; 5. Kc6 en wit wint) 2. Kd7,Kb6; 3. Tb1†, Kc5! (3..Ka7?.4.Kc7!) 4. Tb7,Th8! (4..Kd5? 5.Tb5†,Kc4; 6. Ta5,Kb4; 7. Tal,Kc5; 8. Kc7 en wit wint) 5. Kc7,Ta8; 6. Kd7,Th8 enz. met remise.

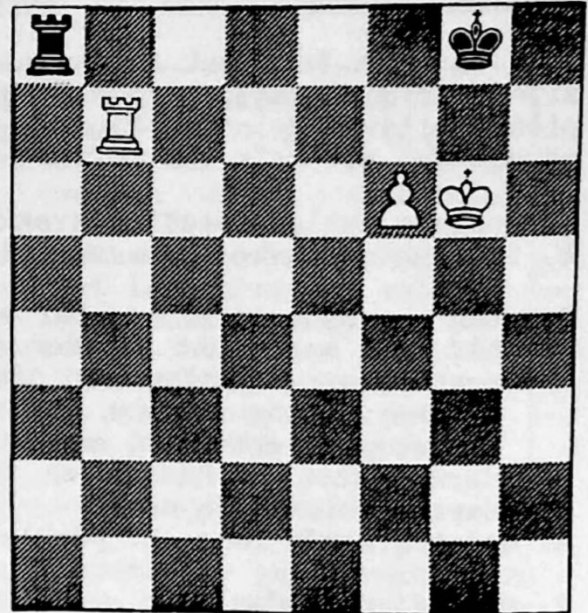
Een stelling die men ook uit het hoofd moet kennen is de stelling van Lucena (4). Wit door het bouwen van een bruggetje . Wanneer je weet dat deze stelling gewonnen is kun je er namelijk ook nogal eens op aansturen. Hier een voorbeeld uit de grootmeesterpraktijk waarin beide spelers in de fout gingen door gebrek aan kennis van deze eindspelen. Gligoric-Fischer, kand. toernooi 1959. In stelling 5 had zwart zijn pion mogen weggeven en van de zijkant moeten schaakgeven zoals in het eerste voorbeeld is aangegeven. Nu had wit de Lucena positie kunnen bereiken (in 22 zetten!) maar hij deed het verkeerd en het werd remise. De hoofdvariant na 1..Th8? luidt 2. Tc7†,Kd6; 3. Tc6†,Kc7; 4. Kxb5,Tb8†; 5. Tb6,Th8; 6. Tb7†,Kc8; 7. Ka6,Th6†; 8. Ka7,Th1; 9. b5,Ta1†; 10. Kb6,Tb1; 11. Tc7†,Kb8; 12. Th7,Kc8; 13. Th8†,Kd7; 14. Ka6,Kc7; 15. b6†,Kc6; 16. Tc8†,Kd7; 17. Tc7†,Kd8; 18. Kb7,Tb2; 19. Tc6,Kd7; 20. Th6,Tb1; 21. Kb8,Tb2; 22. b7,Tb1 en nu is stelling 4 bereikt. Het bouwen van het bruggetje gaat als volgt. 1. Th7†,Kd8; 2. Th4,Kd7; 3. Td4†,Ke6; 4. Kc7, Tc1†; 5. Kb6,Tb1†; 6. Kc6,Tc1†; 7.Kb5,Tb1†; 8. Tb4 en wint.

Stelling 6 is gewonnen voor wit maar niet met de witte toren op g7 of de zwarte toren op d1. Het waarom blijkt uit de weg naar winst. 1..Kc8. Na 1..Ke8 beslist 2. Th8†,Kf7; 3. Kd7,Kd1; 4. d6,Ta7†; 5. Kc6,Ta6†; 6. Kc7,Ta7†; 7. Kb6,Td7; 8. Kc6. Aan de korte kant kan de verdedigende toren zich niet aan de aanvallen van de vijandelijke koning onttrekken. 2. Th8†,Kb7; 3. Kd7. Stond de zwarte toren op d1 dan zou deze belangrijke zet niet mogelijk zijn, terwijl wit na 3. Ke6,Kc7 niet verder zou kunnen komen. 3..Tg1. Op 3..Tc7† volgt 4. Ke6. 4. d6,Tg7†; 5. Ke6,Tg6†; 6. Ke7,Tg7†; 7. Kf6. Deze beslissende aanval zou niet mogelijk zijn geweest indien de witte toren in de beginstelling op de g-lijn had gestaan, zodat de toren van zwart op de h-lijn had kunnen komen. De lange kant is door de positie van Th8 kort geworden. 7..Td7; 8. Ke6 en wit wint.

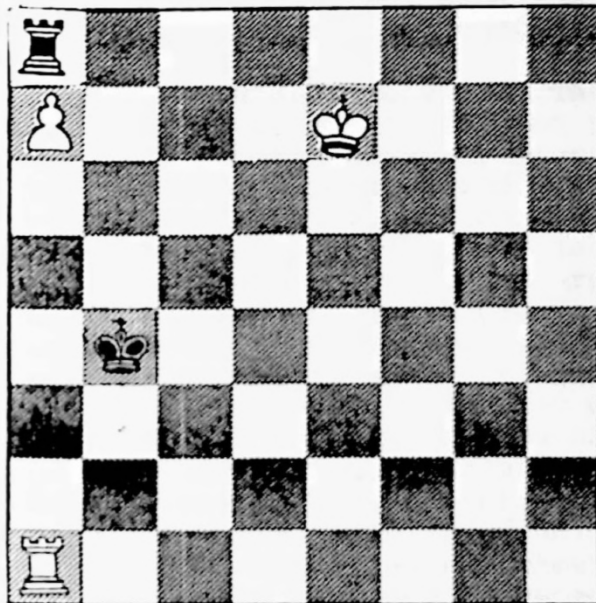
1.



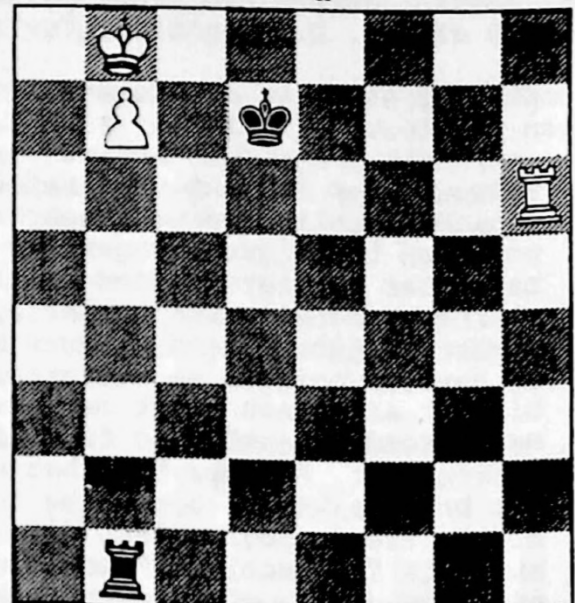
2.



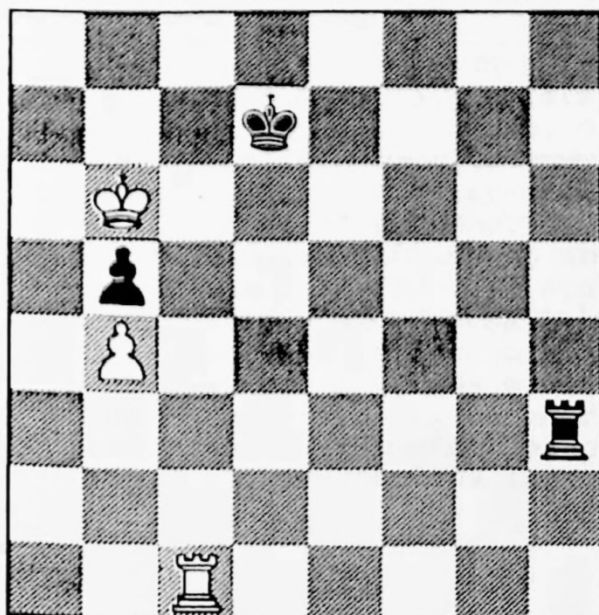
3.



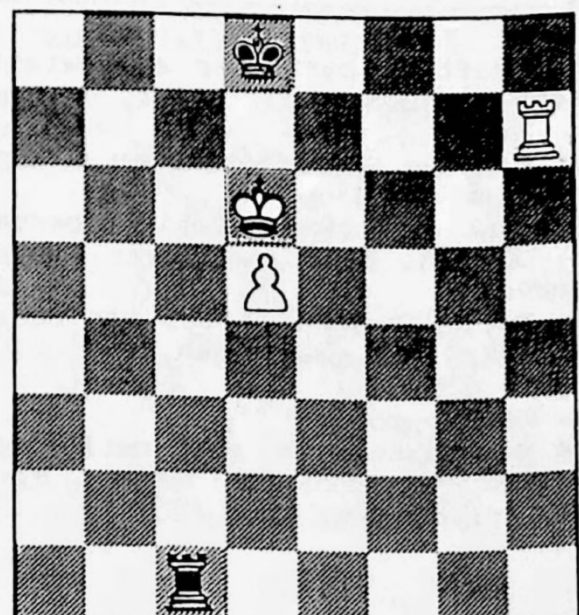
4.



5.



6.



Sociale hygiëne.

Dank zij het feit dat Alidstone Henrië en de redacteur geslaagd zijn voor dit examen kunnen de leden aan het eind van de avond een pilsje blijven drinken. Hierbij een aantal vragen waarop een ieder -eventueel met hulp van partner- zijn krachten eens kan beproeven.

1. Sociale hygiëne heeft betrekking op:
A. fysieke gezondheid, B. mentale gezondheid, C. waarden en normen.
2. Een man bestelt aan de bar een whisky en een bier, ondanks dat hij niet meer echt nuchter is. Hij slaat het glas in één keer achterover en drinkt er direct een slok bier achteraan. Als hij vervolgens nog een whisky bestelt en de barkeeper weigert hem deze te schenken, wordt de man vervelend en begint om andere gasten te hangen en tegen ze te praten. In welke fase bevindt zich deze man?
A. geïntegreerde fase. B. problematische fase. C. verslavingsfase.
3. Welk lichaamsdeel moet het meeste werk verzetten om alcohol af te breken? A. nieren. B. lever. C. darmen.
4. Hoeveel drinkt een vrouw per week "met mate".
A. 10 glazen. B. 14 glazen. C. 18 glazen.

Bestudeer eerst de onderstaande tekst en beantwoord daarna de vragen 5 en 6.

Mevrouw Koop bezoekt voor het eerst een bar voor alleenstaanden. Het publiek spreekt haar niet erg aan. Ze besluit toch nog even te blijven. Ongemerkt gaan de uren voorbij. Als de bartender de laatste ronde aankondigt heeft mevrouw Koop vijf citroenbrandewijn met suiker op. Gaandeweg de avond heeft de bartender gemerkt dat mevrouw Koop wat ongecontroleerder werd in haar bewegingen en hem steeds vaker in het Twents aansprak. Bij het afrekenen geeft mevrouw Koop wel een heel royale fooi. De bartender neemt deze fooi niet aan en legt mevrouw Koop uit waarom niet. Mevrouw Koop haalt haar schouders op en probeert het briefje van f 25,- terug te stoppen in haar portemonnee. Bij de vierde poging lukt dit. Ze grinnikt triomfantelijk en murmelt: "Das mooi hè?" en groet beleefd. De bartender kijkt en schudt het hoofd. Daarna schiet ze wat abrupt van haar bar-kruk af en begeeft zich iets onzeker en met een omweg naar de uitgang.

5. Heeft de bartender een verantwoord alcoholgebruik van mevrouw Koop gestimuleerd? A. ja, B. nee, C. dit is niet vast te stellen.
6. Wat had de bartender op zijn minst moeten doen bij het vertrek van mevrouw Koop?
A. aanbieden om een taxi te bestellen voor mevrouw Koop.
B. mevrouw Koop voor haar vertrek een gratis kop koffie moeten serveren.
C. moeten vragen of één van de aanwezige heren mevrouw Koop naar huis had willen brengen.
7. Wat is ethiek?
De wetenschap die zich bezighoudt met het maken van onderscheid tussen: A. waarden en normen. B. wat moreel en immoreel is. C. wat sociaal en asociaal is.

Bestudeer eerst de onderstaande tekst en beantwoord daarna de vragen 8 t/m 11.

Axel van der Zee, bedrijfsleider van een nachtclub, hoort een gast tegen Babette, een serveerster zeggen: "Hé, wijffie, kom eens lekker op schoot zitten bij Boris. Lekker ding." Terwijl de gast dit zegt trekt hij Babette tamelijk ruw naar zich toe. De gast is duidelijk onder invloed en behoorlijk uit de kluiten gewassen. Babette probeert zich los te wringen. Tijdens de worsteling laat Babette het dienblad met leeg glaswerk vallen. De portier kijkt op dat moment op. Direct daarop volgt oogcontact tussen de portier en Axel. Babette weet zich los te rukken en rent huilend naar de bar waar haar collega Jan, die voor de dranken uitgifte zorgt, haar opvangt en zegt: "Neem jij de bar maar over dan verzorg ik de rest van de avond de bediening aan de tafels wel".

8. Welk onderdeel van het stappenplan openlijke regelovertreding vindt plaats op het moment dat Axel en de portier oogcontact maken A. afweging maken. B. assistentie of delegeren. C. beide.

9. Welk contact dient Axel als eerste met de gast te maken? A. fysiek contact. B. oogcontact. C. verbaal contact.

10. Wat zijn de twee belangrijkste redenen waarom het onverstandig is om Babette de situatie met de gast zelf te laten oplossen? A. omdat Babette angst heeft en omdat Babette emotioneel betrokken is. B. omdat Babette emotioneel betrokken is en omdat Babette NIET kan optreden. C. omdat Babette NIET kan optreden en omdat Babette angst heeft.

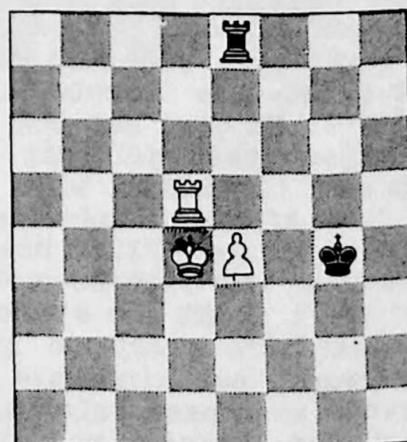
11. Welke sanctie kan Axel de gast het beste opleggen? A. direct eruit. B. direct eruit met ontzegging. C. dat is afhankelijk van het verdere gedrag van de gast.

12. Achmed is van plan om in de stad een luxe coffeeshop te openen. Welke doelgroep heeft hij hierbij op het oog. A. drugsgebruikers. B. scholieren. C. winkelend publiek.

De antwoorden treft U elders in dit nummer aan. Heeft U 8 van de 12 vragen in een kwartier goed beantwoord, dan bent U bekwaam om op de clubavond als barkeeper te fungeren. Heeft U 10 of meer goed dan bent U de juiste persoon om een avond extra dienst te doen.

Nog een praktijkvoorbeeld van het eindspel K+T+pion tegen K+T.

In dit nummer treft U enkele standaard eindspelen aan van dit type. Dit voorbeeld is uit de wedstrijd Bussum-ESGOO gespeeld tijdens de "play-offs" van het Nederlands kampioenschap. De wit-speler ontbrak het hier aan elementaire kennis door 71. Td7? te spelen. Er volgde 71..Kg5; 72. Kd5?, Kf6 en het werd remise. Wat is het juiste plan en wat moet wit hier dus spelen?
Oplossing elders in dit nummer.



Uit de schaakpers.

Schaakmagazine. Openbaar vervoer nog niet hoog in het vaandel.

In een interview met Sytse Faber, voorheen burgemeester van Hoo-geveen, nu KNSB wedstrijdleader, wordt ons verteld dat het Nederlands kampioenschap niet meer in een ex-polder van Rotterdam wordt gehouden maar in het centrum van de stad! Vanuit Den Haag neem je dan uiteraard een retourtje Rotterdam C.S. maar ik had moeten bedenken dat schakers, hoewel voor een vrij groot deel geen auto bezitters toch geen pleitbezorgers zijn voor het openbaar vervoer. Enkele jaren geleden maakten we daar ook al kennis mee. Uitvoerig werd aangegeven hoe je in Gouda per auto de feestzaal van het 150-jarige Messemaker kon bereiken. Gelukkig kregen we op tijd in de gaten dat die vlak bij station Goverwelle was. De VVV in Rotterdam legde mij uit hoe ik de speelzaal kon bereiken. Na een behoorlijke wandeling door de stad arriveerde ik bij de centrale bibliotheek die gesitueerd bleek te zijn naast... station Blaak. Het viel daar niet erg mee. Geschaakt werd op het podium van een bioscoop en dat is geen gezellige ambiance en voor commentaar moest je buitenom lopen naar de bibliotheek. Zo iets komt de sfeer niet ten goede.

Schaaknieuws. Meesterklasse op zoek naar afwerkplekken.

De competitie in de meesterklasse zal komend seizoen in vijf week-ends middels gezamenlijke ronden worden verspeeld. Dat zal als het lukt bij "kranten" gebeuren. Algemeen Dagblad en De Telegraaf zijn al geregeld en de Leeuwarder Courant bijna. Maar Philidor speelt toch niet in die klasse maar S.C.Groningen! Bovendien beschikt het Nieuwblad v/h Noorden over een uitstekende accommodatie voor zo'n evenement! Dat zullen Tilstra c.s. toch niet op zich laten zitten! Men denkt dat de dagbladen dan meer over de competitie (lees hier: sponsors!) gaan schrijven en deelnemers als Ljubolevic hoeven nu slechts 5 keer uit Spanje over te komen. De "competitie" wordt ook afgestemd op de Bundesliga. Het is allemaal begrijpelijk omdat het gaat om een bron van inkomsten voor een aanzienlijk aantal spelers maar hoe legitiem deze argumenten ook zijn, de media zien net als wij dat van sportieve krachtmetingen geen sprake meer is. Wie de huurlingen het best betaalt, wordt kampioen. Dat was jaren lang Rotterdam en nu Panfox/Breda. Overigens is er voor de schaakcompetitie totaal geen publieke belangstelling. Slechts de deelnemers en een handjevol clubgenoten zijn er in geïnteresseerd. Het zij zo en voor ons amateurs, is dat geen reden om ons druk over te maken.

0-0-0. SISSA op weg naar het Bronbeek van de NOSBO?

Na de nederlaag van SISSA 2 tegen Staunton 1 vorig jaar reageerde men zich af door te poneren dat reeds lang geleden de necrologie van deze club van oude mannen had moeten worden geschreven. Dit jaar presteerde Staunton 1 beter dan SISSA 1 en SISSA 2-Staunton 2 werd 4-4. Nu gaat het ook met ons niet crescendo maar tegenover de bedankjes staan gelukkig ook nog wel nieuwkomers en dat laatste ontbreekt bij SISSA, waar een nieuwe aankomende studentengeneratie het laat afweten. Oud-voorzitster Karin probeert gelukkig de moed er in te houden. SISSA heeft altijd ups en downs gekend en ook nu zal men er wel weer boven op komen. Haar prognose luidt: Over vijf jaar heeft SISSA een sterke en op samenwerking gerichte leider met een solidaire groep om zich heen. Dankzij zijn wijsheid en hun steun wordt een hindernis overwonnen en een hoger niveau bereikt. Waarvoor zo'n pastorale hartekreet, vraag je je af. Zit er nu soms een zwakke autoritaire leider met een rollebollende groep om zich heen? En waarom al vooruitgelopen op zijn wijsheid. Noem je dat misschien een Freudiaanse verspreking of is dat heel iets anders?

Uit de interne competitie.

P.R.Dijkhuis - H.Bloem. Meraner verdediging.

1. d4,d5; 2. c4,c6; 3. Pf3,Pf6; 4. Pc3,e6; 5. e3,Pbd7; 6.Ld3,dxc4;
 7. Lxc4,b5; 8. Ld3,a6. De hoofdvariant van de Meraner. 9. 0-0. Ook
 direct 10. e4 wordt veel gespeeld. 9..Lb7? Wie de Meraner speelt
 moet één ding goed weten, namelijk, je moet zo snel mogelijk c6-c5
 spelen. Dat is hier mogelijk en had ook moeten gebeuren. Zie de
 theorieboeken. 10. e4,c5; 11. d5!,exd5? Zie diagram 1. Zwart had
 de stelling met 11..e5 gesloten moeten houden. Er was dan nog niet
 veel aan de hand geweest. Wel is duidelijk dat de loper beter op
 c8 had kunnen blijven staan. Nu komt zwart niet meer goed tot de
 rochade en daar heeft wit wel een pion voor over. Aan het eind van
 de partij staat wit nog steeds de pion achter maar de zwarte toren
 staat dan nog op h8. 12. exd5,Ld6; 13. Tel+,Kf8. 14. Lg5, h6; 15.
 Lxf6,Pxf6; 16. Pe4,Pxd5; 17. Pxd6,Dxd6; 18. Le4,Td8; 19. a4,Db8;
 De dubbele penning is opgeheven maar wit kan de druk op de ketel
 houden. 19..Dc7 lijkt beter maar heeft ook bezwaren. Er komt dan
 een toren op a7. 20. Dc2!,c4; 21. axb5,axb5; 22. Tad1,h5. Om de
 toren in het spel te brengen maar daar komt het niet meer van 23.
 Pd4. Zie diagram 2. 23..Pc7? Hier had zwart beslist 23..Th6 moe-
 ten spelen. Wit krijgt dan zijn pion terug en hij blijft wel beter
 staan maar het scheidt complicaties, zwart kan nog vechten en die
 kans krijgt hij nu niet meer. Nu heeft wit het gemakkelijk om een
 gave partij af te leveren. 24. Pf5,Txd1; 25. Txd1,Lxe4; 26. Dxe4,
 De8; 27. Db7,Pe6; 28. Pd6,Pd8; 29. Dc8. 1-0.

Diagram 1. Na 11..e6xd5.

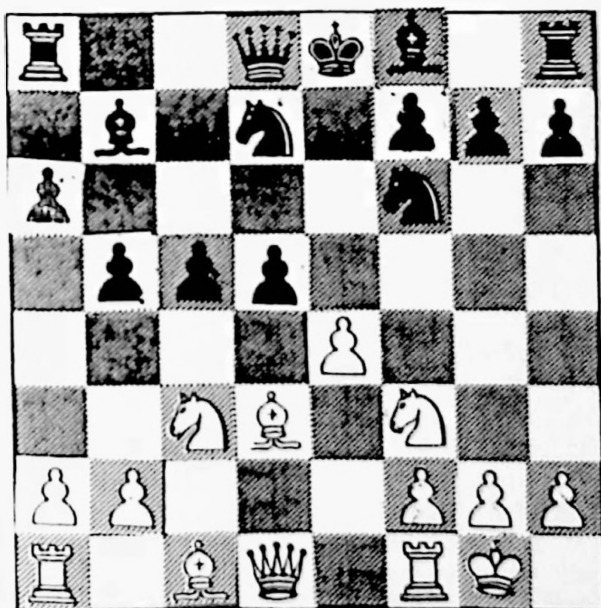
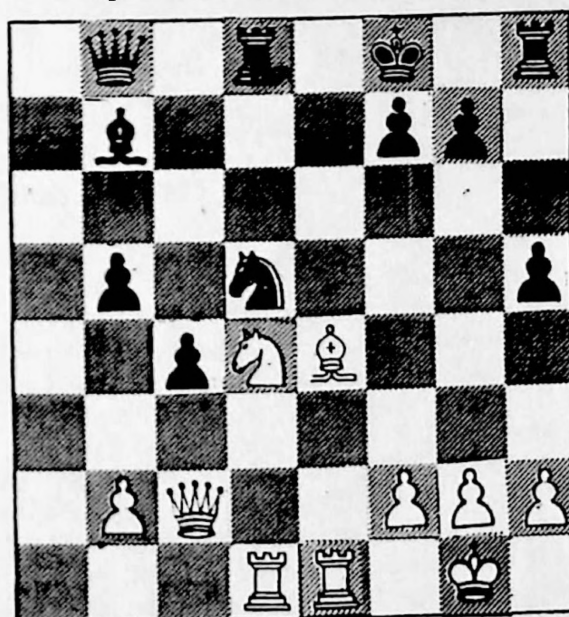


Diagram 2. Na 23. Pf3-d4.

Bibliotheek.

De centrale bibliotheek blijft schaakboeken aanschaffen. Van een
 recessie daar geen sprake. In mei kwamen er o.a. bij:
 Beljafski. Uncompromising chess.
 Baburin. Winning pawn structures.
 Pachmann. Indische verdedigingen, deel 1.
 Averbach. Selected games.

Openingen. Siciliaans met 2. c3 of 3. c3. Alapin/Morra.

Tegenwoordig ontwijken veel witspelers het open siciliaans door 2. c3 of 3. c3 te spelen. Vroeger werd dat als soft beschouwd en net als 2. Pc3 voor remiseachtig uitgemaakt. Zoiets is natuurlijk je reinste flauwe kul. In ieder geval is dat c3-systeem bepaald niet ongevaarlijk voor zwart zoals we hieronder zullen laten zien en het wordt ook op hoog niveau tegenwoordig regelmatig gespeeld.

Eerst iets over het echte gambiet dat ontstaat na 1.e4, c5; 2. d4, cxd4; 3. c3,dxc3; 4. Pc3. Veel zwartspelers zoals Henk Davids hebben hiermee slechte ervaringen opgedaan. Ze deden veelal normale "Scheveningse" zetten, echter niet in de goede volgorde en dan kun je snel in de problemen komen. 4..Pc6; 5. Pf3,d6!; Zwart moet niet nu al de ontwikkeling van de witte looper naar g4 onmogelijk maken. 6. Lc4 a6! Het eerste moment waarop het echt fout kan gaan want op 6..Pf6 volgt 7. e5. De reden kan men in de boeken vinden maar het gaat er om dat het witte paard niet naar b5 mag komen. 7. 0-0,Pf6. Kan nu wel. 7..Lg4? is een standaardfout wegens 8. Lxf7+. 7..e6 is mogelijk maar dan kan men enige zetten later gedwongen worden tot e5 wegens de aanval op d6. 8. De2,Lg4!; deze zet kan wit verhinderen door 8. h3. Het vervolg kan dan zijn: 8..e6; 9. De2,Le7; 10. Td1,Ld7; (er dreigde 11. e5) 11. Lf4,e5; 12. Lg5,Le6 met een solide Boleslafski-achtige opstelling, al stelt zwart's pluspion voorlopig weinig voor. Op 8. Lg5 kan zwart het best agressief reageren met 8..e6; 9. De2,h6! 10. Lh4,g5; 11. Lg3,Ph5; 12. Tad1,Pxg3; 13. hxg3,Df6 eveneens met goed spel voor zwart. 9. Td1,e6; 10.Lf4,Db8! Dit kan men wel de sleutelzet tegen dit gambiet noemen. Ook in andere varianten is dit veld boven c7 te verkiezen vanwege de open c-lijn. 11. h3. Wit kan ook zijn torens verdubbelen op de d-lijn en zijn pion terugwinnen na 11. Td2,Le7; 12. Tad1,0-0; 13. Lxd6, Lxd6; 14. Txd6,Pe5 maar houdt daaraan geen voordeel over. Ter afsluiting nog enkele zetten uit deze partij. 11..Lxf3; 12. Dxf3,Le7 Tac1,0-0; Lb3,Tc8; 15. De3,b5. Wit staat niet beter maar zijn zetten liggen meer voor de hand dan die van zwart en dat is precies de kracht van dit wapen in de praktische partij.

Zowel tegen het gambiet als het "normale" c3-systeem kan men zich verdedigen met Pf6. Men kan dan in de volgende vervelende variant terecht komen. 1. e4,c5; 2.Pf3,Pc6; 3. c3,Pf6; 4. e5,Pd5; 5. d4, cxd4; 6. Lc4!,Pb6; 7. Lb3,d6/d5; 8. exd6,Dxd6; 9. 0-0,Lf5; 10. Pxd4!,Pxd4; 11. cxd4,e6; 12. Pc3,Le7; 13. Df3!,0-0 en zwart zit in de problemen na 14. d5! De vraag is natuurlijk waar het zwarte spel versterkt kan worden na 6. Lc4. Het vervelende is dat dit er niet meer in zit en dat is omdat Pf3 en Pc6 reeds zijn gespeeld waardoor de mogelijkheid om op Lc4 te reageren met Dc7 ontbreekt! Men kan 7..dxc3 spelen en dan krijgt wit een prachtig Morra gambiet en wanneer je laat nemen op d4 en e6 en d5 speelt dan krijgt wit een ideale variatie op de Franse doorschuifvariant waarbij de zwarte koningsstelling na 0-0 van zwart volledig onverdedigd is. Na 9..e6 sluit je de looper in en de zwarte dame is kwetsbaar. Het laatste is dat zwart dan maar 9..Le6 speelt zoals Nijboer onlangs tegens Lemmens in de wedstrijd ESG00-HSG die gelijktijdig met onze wedstrijd tegen Max Euwe werd gespeeld. Met zo'n zet geef je toe dat je de opening hebt verloren. Het vervolg was 10. Lxe6, Dxe6; 11. Pxd4,Pxd4; 12. cxd4,Td8; 13. Pc3,g6; 14. d5,Pxd5; 15. Dd4,Df6; 16. Dxa7 en wit behield het initiatief en won het eindspel ondanks een behoorlijk rating verschil.

De conclusie is dat zwart het beste op de 3e zet een andere weg kan inslaan door 3..d5 te spelen. Dat geeft een heel ander soort spel; we gaan hier nu niet op in. Misschien iets voor een volgend nummer.

Oplossingen Marsopgaven.

Geller-Kotov. 26. Te3. Dreigt 27. Th3,f6; 28. Dg6+ en 29. Ph6+. Er volgde 26..Lc8; 27. Lxg7,Lxg7; 28. Te8+ en zwart gaf op omdat het na 28..Lf8; 29. Txf8+,Kxf8; 30. Dh8 mat is.

Andere mogelijkheden.

a). 26..g4; 27. Ph6+,gxh6; 28. Dxd4+,Kh7; 30. Df5+,Kg8; 30.Tg3+.
b). 26..f6; 27. Dg6,Lc8; 28. Ph6+,Kh8; 29. Lxf6,Pxd5; 30. Te8,Lf5; 31. Pf7+,Kg8; 32. Dg7 mat.

Op 25..c3 volgt 26. Lxc3,Dxc3; 27. Pxd6+,gxh6; 28. Dxf7 en mat.

Op 25..Pd3 beslist 26. Te7,Lxe7; 27. Dxf7 en mat.

Op 25..Lxd5 volgt evenals in de partij 26. Te3.

Filip-Geller. 31..Td2+ met winst van een pion en de partij.

Geller-Portisch. 1. Lxh6,gxh6; 2. Dg6+,Kf8; 3. Df6! en nu:

a). 3..Te6; 4. Dh8+,Ke7; 5. Pf5 mat. b). 3..De6; 4. Pg6+,Kg8; 5. Dh8 mat. In de partij volgde 3..Kg8; 4. Te3 en zwart gaf het op. Op 1..Pxb3 volgt 2. Lxg7,Kxg7; 3. Pf5+ en mat of damewinst.

Geller-Drejev. 1. Df5+ en nu: a). 1..Td7; 2. Te8+. b). 1..Kc7/Kd7; 2. Te7+. In beide gevallen gaat de zwarte dame verloren.

Oplossingen opgaven eindspelen K+pi tegen K.

A. Wit aan zet wint. Hij komt met zijn koning op e4. Zwart aan zet maakt remise. Op Kf3 speelt hij Kf5. Zie het tweede voorbeeld.

B. Wit aan zet wint als in A. Zwart aan zet; wit wint. 1..Ke7; 2. Kg3,Ke6; 3. Kf4,Kf6; 4. e3.

C. Wit aan zet wint. Zwart aan zet maakt remise. Zie ook hier het tweede voorbeeld uit het vorige nummer.

D. Altijd remise. De zwarte koning blijft op de 7e rij heen en weer gaan tot de witte koning de 4e rij betreedt. Op dat moment neemt zwart de oppositie.

E. Wit aan zet wint met een driehoekje. 1. Kc2,Ke6; 2. Kc3!,Kd5; 3. Kd3. Zwart aan zet maakt remise. 1..Ke6; 2. Kd2,Kd6; 3. Kd3, Kd5 met remise. Speelt wit 3. Kc3 dan neemt zwart eveneens de oppositie met 3..Kc5; 4. Kd4,Kd6; 5. e4,fxe4; 6. Kxe4,Ke6. remise.

Extra opgave eindspel K+T+pion tegen K+T. Met 71. Td6! blijft de zwarte koning horizontaal afgesneden en wint wit eenvoudig.

Mini-examen sociale hygiëne. De juiste antwoorden zijn:

1C. 2B. 3B. 4B. 5B. 6A. 7B. 8C. 9B. 10A. 11B. 12C.

Nogmaals. De partij Erik Hummel (Groningen 4) - Henk Seijen.

In het vorig nummer lieten we zien hoe Henk Seijen na 21. Pxf7 de eer aan zijn jeugdige tegenstander moest laten. Zijn partijopzet met de pionnenroof op b2 en a2 was echter volledig verantwoord. Na 17..Pcxd4! i.p.v. Pfxd4? was wit kansloos geweest. Het paard op f5 blokkeert dan de diagonaal d3-h7 en wit komt dan zonder compensatie twee pionnen achter.



Marsopgaven.

Voor de zomervakantie vier opgaven die alle in een puntdeling eindigen. Overigens herhaalt de redactie de suggestie om de achtpagina van het clubblad eens door de leden te laten invullen.

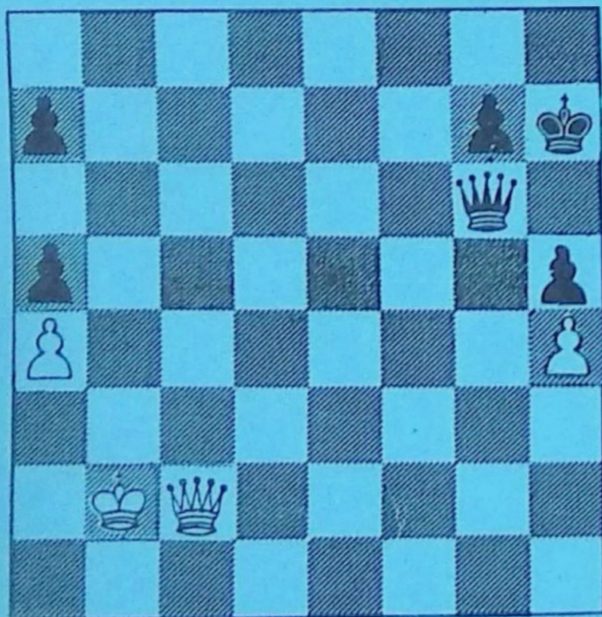
Stelling 1 is een studie van Lasker. Hoe houdt wit remise?

Stelling 2 is uit een correspondentiepartij. Zwart verwachtte dat wit zou opgeven gezien de kracht van de pion op h3 maar wit -aan zet- vond een ingenieuze manier om een half punt binnen te halen.

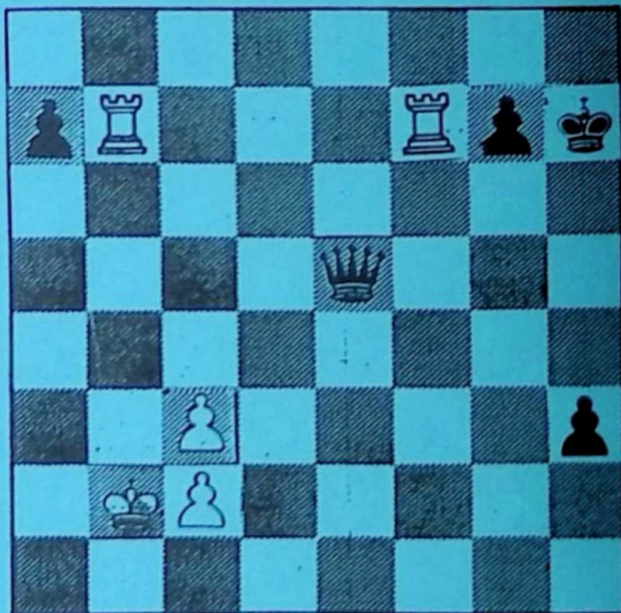
In stelling 3 had zwart een pion genomen op f3 en dacht reeds het punt binnen te hebben vanwege 1. Pxf3,Lxf3; 2. Dxf3,Dd2+ maar hij kwam bedrogen uit. Hou bereikte wit de remisehaven?

In stelling 4 zag de witspeler dat zijn partijopzet totaal mislukt was en dat hij op de koningsvleugel in zwaar weer terecht zou komen. Hij besloot maar voor het halve ei te kiezen. Hoe lukte dat?

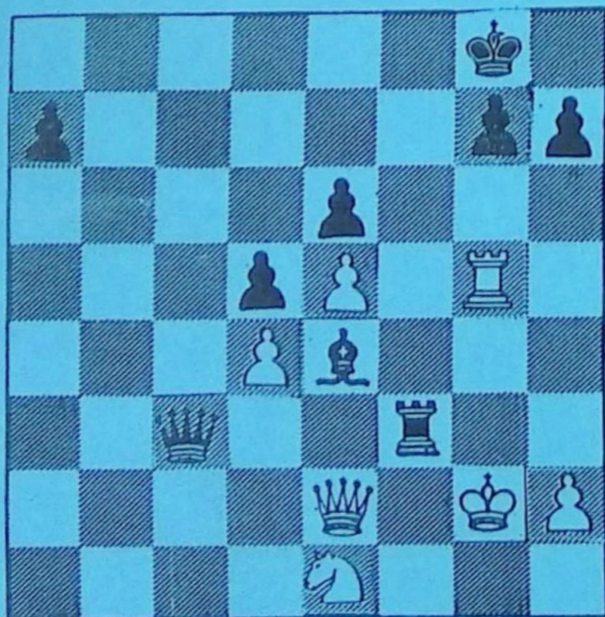
1. Studie van Lasker.



2. Honfi-Kallenger 1989-1991.



3. Sibillio-Marotti 1982.



4. Geller-Notaros 1978.

